

MIEDZYNARODOWE KONFERENCJE ZWIĄZKOWE

ZWIĄZKI ZAWODOWE WOBEC KRYZYSU W BRANŻY METALOWEJ

W ramach projektu europejskiego realizowanego przez Federację Związków Zawodowych „Metalowcy” wraz z organizacjami partnerskimi z Węgier, Niemiec i Polski oraz przy wsparciu Fundacji Friedricha Eberta i Europejskiej Federacji Metalowców odbyła się w dniach 14.-16.04.2010 w Berlinie konferencja „Związki zawodowe wobec kryzysu w branży metalowej”. Impreza ta o charakterze szkoleniowym jest kontynuacją zorganizowanej w Poznaniu konferencji poświęconej kryzysowi w branży metalowej i była adresowana do tego samego kręgu członków organizacji partnerskich.

Konferencja poświęcona była roli i wyzwaniom stojącym przed związkami zawodowymi w związku z pogłębiającym się kryzysem w branży metalowej i wypracowaniu metod łagodzenia jego skutków w odniesieniu do zaostrzającej się sytuacji na rynku pracy. Podkreślono przy tym konieczność podjęcia zdecydowanych działań w celu pozyskania nowych członków oraz unowocześnienia metod działania. Związkowcy wyrazili swoje rosnące zaniepokojenie próbami obarczania związków zawodowych odpowiedzialnością za przedłużający się kryzys i przedstawiania ich w charakterze przeciwników koniecznych reform.

Uczestnicy przedstawili proponowane przez związki zawodowe i wdrożone w poszczególnych krajach inicjatywy walki z kryzysem oraz dobre praktyki w celu zachowania i stworzenia nowych miejsc pracy na bazie europejskiego modelu zatrudnienia *flexicurity*. Przedstawione postulaty i koncepcje związkowe w pierwszej linii dotyczyły konieczności przeprowadzenia zmian systemowych w zakresie zwiększenia świadczeń socjalnych, wprowadzenia minimalnych wynagrodzeń, zmiany okresów rozliczeniowych i obniżenia wymiaru czasu pracy, podwyższania kwalifikacji pracowników i kredytowania inwestycji.

Na ich podstawie opracowano modelowe rozwiązania w zakresie akceptowalnego z punktu widzenia pracowników uelastycznienia stosunków pracy i dostosowania instrumen-

tów regulacji rynku pracy do aktualnej sytuacji.

W ramach konferencji dokonano także syntezy standardów socjalnych, form dialogu społecznego i partycypacji pracowniczej w Europie oraz przeanalizowano możliwości recepcji poszczególnych rozwiązań krajowych w praktyce krajów partnerskich. Biorące udział w projekcie organizacje związkowe podkreśliły konieczność podjęcia solidarnych, związkowych działań i akcji na szczeblu ponadkrajowym.

W ramach konferencji organizacje partnerskie przyjęły rezolucję, której tekst został opublikowany w poprzedniej „Kronice związkowej”

KONFERENCJA ZWIĄZKOWCÓW MORZA BAŁTYCKIEGO

15 kwietnia 2010 roku w Wilnie odbyła się konferencja zorganizowana przez Fundację im. Friedricha Eberta (FES) pod tytułem „Wzrost gospodarczy a bezpieczeństwo socjalne w krajach nadbałtyckich”. Uczestnikami konferencji byli przedstawiciele Parlamentu Europejskiego, partii politycznych, partnerów społecznych, organizacji pozarządowych i ośrodków naukowych z Danii, Niemiec, Estonii, Finlandii, Łotwy, Litwy, Polski i Szwecji.

Wprowadzenie do konferencji wygłosili Björn Engholm, były premier landu Szlezwik-Holsztyn i Justas Paleckis, poseł Parlamentu Europejskiego z Litwy - dotyczyły one zagadnienia „Innowacja, bezpieczeństwo socjalne, tożsamość kulturowa – podstawy współpracy w regionie Bałtyku?”

Następnie rozpoczął się pierwszy z dwóch paneli dyskusyjnych związany z tematem „Przestrzeń socjalna wokół Bałtyku – powiązanie we wspólnotę interesów. Jakie interesy – polityczne, gospodarcze i społeczne – mają kraje w basenie Morza Bałtyckiego?”

Prof. dr Klaus Busch, profesor europeistyki na Uniwersytecie w Osnabrück wygłosił wykład „Państwo dobrobytu

w kapitalizmie globalnym – Nowe myślenie ekonomiczne naszych czasów“

Podczas kolejnej części konferencji odbył się drugi panel dyskusyjny „Obszar gospodarczy kraje nadbałtyckie – wspólne wzrastanie”. Poszukiwano odpowiedzi na pytania: Jakie korzyści stwarza współpraca krajów nadbałtyckich na płaszczyźnie gospodarczej i jak można by kształtować tego rodzaju współpracę? Czy tak kształtowany wzrost gospodarczy jest do pogodzenia z potrzebami socjalnymi i ekologicznymi? Dyskusję moderował dr Mindaugas Jurkynas, z Instytutu Stosunków Międzynarodowych i Politologii z Litwy, a głos zabierał między innymi Jarosław Szczukowski, przewodniczący Rady Wojewódzkiej Pomorza SLD.

Następnie omówiono koncepcję wspólnej strategii dla krajów nadbałtyckich, którą przedstawił dr Carsten Schymik, z fundacji Stiftung Wissenschaft Und Politik i podsumowano całodniową dyskusję.

W trakcie dyskusji uczestnicy konferencji podkreślali potrzebę wzmocnienia gospodarek krajów słabiej się rozwijających, uwzględnienia specyficznych warunków gospodarczo - społecznych i kulturowych panujących w poszczególnych krajach bałtyckich.

Dużą część dyskusji zajęły kwestie nierówności społecznych w obrębie krajów i między krajami bałtyckimi a także zjawisko migracji społecznych, które destrukcyjnie wpływa na rynek pracy poszczególnych krajów. Podkreślano problematyczność zjawiska zwanego potocznie „drenażem mózgów” polegającego na opuszczaniu kraju przez dobrze wykształconych i doświadczonych pracowników w poszukiwaniu lepiej płatnego stanowiska pracy niż te dostępne w miejscu zamieszkania. Akcentowano konieczność zrównoważenia potrzeb przedsiębiorców i pracowników poprzez budowanie gospodarki opartej o wrażliwość społeczną i odpowiedzialność. Zwrócono również uwagę na problem oferowania emigrantom zarobkowym niższych wynagrodzeń czy gorszych warunków pracy aniżeli standardowe na danym rynku pracy. Warto więc ze względu na solidarność społeczną domagać się równych warunków socjalnych dla wykonujących tą samą pracę zarówno dla obcokrajowców jak i obywateli kraju.

Przy okazji dyskusji został zaprezentowany model skandynawski podejścia do spraw społecznych. Uznano, że silne związki zawodowe są gwarantem poszanowania standardów społecznych i etycznych. Uczestnicy dyskusji udowodniali, że tam gdzie prężnie funkcjonują związki zawodowe, minimalne wynagrodzenie jest wyższe, a organizacja pracy lepsza. Strona rządowa poszczególnych państw musi według prelegentów zrozumieć, że działanie związków zawodowych i organizacji pracodawców może się przyczyniać do rozwoju gospodarczego i budowy nowoczesnego państwa dobrobytu.

Istotnym problemem w wielu krajach staje się szwankujący system ochrony społecznej osób najuboższych, w którym wysokość świadczeń powinny się podnosić przy zachowaniu aktywizującego charakteru pomocy. Brak narzędzi aktywizujących osoby pobierające świadczenia społeczne powodują negatywne skutki dla gospodarki ale przede wszystkim dla społeczeństwa. Trudno bowiem poprawiać jakość życia prywatnego, gdy potrzeby bytowe zmuszają do koncentrowania się na możliwościach zarobkowych.

Prelegenci akcentowali potrzebę zaangażowania sił politycznych i społecznych w budowę Europy społecznej i Europy społeczeństw. Strona rządowa powinna stworzyć przesłanki i warunki do budowy społeczeństwa kreatywnego.

We wnioskach końcowych uczestnicy podkreślali konieczność podejmowania działań na rzecz pogłębiania współpracy krajów nadbałtyckich.

PILZNO, KONFERENCJA: „KRYZYS I ZATRUDNIENIE – EUROPEJSKIE PRZYKŁADY”

W dniach 15-16 kwietnia 2010 w czeskim Pilźnie odbyła się 11 Międzynarodowa Konferencja Fundacji dr. Otto Brennera przy współudziale Fundacji Fridricha Eberta oraz Fundacji Hansa Bocklera.

Na konferencję, której głównym organizatorem tradycyjnie są związkowcy z niemieckiej centrali IG Metall zostali zaproszeni przedstawiciele licznych środowisk – profesorowie, wykładowcy wyższych uczelni, politycy, dziennikarze, członkowie niemieckich rad zakładowych zrzeszonych w IG Metall, związkowcy z Polski, Czech, Węgier, Słowenii a także Rosji.

Przewodnim hasłem tegorocznej konferencji było: „Kryzys i zatrudnienie – Europejskie przykłady”.

W trakcie dwóch dni uczestnicy mogli zapoznać się ze sposobem rozwiązywania problemu kryzysu jaki dotkał niemal całą Europę w ostatnich dwóch latach i co uczyniły poszczególne kraje na szczeblu krajowym oraz zakładowym, aby neutralizować jego skutki.

O ile państwa tzw. starej Unii Europejskiej wypracowały sobie mechanizmy obronne w celu zachowania miejsc pracy to państwa posiadające mniejsze doświadczenie dopiero szukają rozwiązań i zbierają doświadczenia w tym zakresie.

W Niemczech najpowszechniejszym elementem walki z kryzysem to „kurz-zeit” czyli skrócenie tygodniowego czasu pracy a co za tym idzie i utrata części zarobków.

Na Słowacji posiadają flex-conto – pracownik za czas przebywania w domu otrzymuje ok. 60% zarobków, natomiast w trakcie wzrostu zamówień za przepracowany czas otrzymuje wyrównanie plus dodatek za nadgodziny.

Na Węgrzech i w Czechach pracodawcy korzystają z dotacji rządowych, wysyłając pracowników na urlopy szkoleniowe.

W Polsce posiadamy tzw. ustawę antykryzysową ale jak podkreślili polscy rozmówcy jej wprowadzanie nastąpiło o rok za późno, ponieważ była ona potrzebna już w pierwszej połowie roku 2008, natomiast jej zapisy są tak restrykcyjne że wielu przedsiębiorców rezygnuje z jej zastosowania pomimo spełniania kryteriów.

W momencie braku możliwości obrony miejsc pracy rzeczą naturalną są zwolnienia, tak jak miało to miejsce w zakładach Bosch w Jihlavy gdzie w trakcie ubiegłego roku z prawie 7 tys. załogi produkującej silniki samochodowe zostało ok. 4,5 tys. Odchodzący z pracy pracownicy mogli liczyć na odprawy w wysokości 11 pensji.

Na zakończenie wszyscy uczestnicy zgodzili się z tezą kończąca konferencję że jako **Związki Zawodowe domagamy się Europy socjalnej a nie spekulacyjnej w której kryzys jest wykorzystywany przez pracodawców do kolejnych cięć wobec pracowników.**

Uczestnicy konferencji (ok. 200 osób) na zakończenie pierwszego dnia zwiedzili fabrykę Skody w Pilźnie w której produkowane są pojazdy szynowe – lokomotywy, tramwaje oraz wagony.

Miroslaw Grzybek (FZZ „Metalowcy”)